

ועדת תובענות ייצוגיות - מחוז מרכז

מאת:
עו"ד דורון רדעי
יו"ר (משותף) ועדת תובענות ייצוגיות במחוז מרכז

ועו"ד ניצן גדות, משרד עורכי דין רדעי-גדות

נובמבר 2022

חידושי פסיקה

מחיקת חלקים בתגובה לתשובה

בית המשפט העליון - רע"א 1637/22 ניצן רובינשטיין ואח' נ' שופרסל בע"מ

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב (כבוד השופט ד' חסדאי) אשר הורה על מחיקת חלקים ניכרים מתוך תגובת המבקשים לתשובת המשיבה לבקשה לאישור תובענה ייצוגית נגדה.

בית המשפט העליון (כבוד השופטת ע' ברון) דחה את הבקשה תוך שהוא קובע את הדברים הבאים: "אמת המידה המרכזית שהתוותה לצורך בחינת בקשה למחיקת טענות או ראיות מתגובה לתשובה לבקשה לאישור תובענה כייצוגית היא האם מדובר במענה לטענת הגנה שהועלתה במסגרת התשובה; ובבואו של בית המשפט לדון בבקשה ממין זה, עליו להידרש לשאלה אם מתקיימת זיקה בין אותן טענות וראיות שנכללו בתגובה לתשובה ובין טענות ההגנה שהועלו בתשובת המשיב לבקשת האישור. כל עוד מדובר בטענות וראיות המהוות מענה ישיר לטענות ההגנה, והכוונה על דרך הכלל לכאלה שלא מוסיפות נדבך עובדתי או משפטי לקו הטיעון שנגקט בבקשת האישור, או סטות ממנו - אין מניעה לכלול אותן בתגובה לתשובה בלא לקבל היתר מראש מאת בית המשפט." (החלטה מיום 3.10.2022).

מעמדה של קופת חולים בפעולותיה כעורכת ניסויים רפואיים - עוסק או רשות?

בית המשפט העליון - ע"א 887/19 מלכה שמול ואח' נ' שירותי בריאות כללית

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז (כבוד השופטת א' שטמר) אשר דחה בקשה לאישור תובענה ייצוגית אשר עסקה בניסויים שבוצעו בבתי חולים של המשיבה. במסגרת פסק דינו קבע בית המשפט המחוזי כי המשיבה לא פעלה בעניין זה כ"עוסק", ולכן לא ניתן להגיש נגדה בקשת אישור על יסוד פרט 1 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות.

בית המשפט העליון (כבוד השופט ח' כבוב, בהסכמת המשנה לנשיאה ע' פוגלמן והשופט ד' מינץ) דחה את הערעור, בקובעו כי בכל הנוגע לעריכת ניסויים רפואיים יש לראות את המשיבה כ"רשות" כמשמעה בחוק תובענות ייצוגיות. במסגרת פסק דינו סקר בית המשפט את ההלכות הקודמות שניתנו על ידי בית המשפט העליון בשאלת מעמדה של קופות החולים לצורך חוק תובענות ייצוגיות - פסק הדין בעניין בג"ץ 6451/18 חיון נ' בית הדין הארצי לעבודה, ודנג"ץ 5701/21 מכבי שירותי בריאות נ' בית הדין הארצי לעבודה - ובמסגרת זו ציין את הדברים הבאים: "כפי שבואר על-ידי הנשיאה א' חיות בהחלטתה, ההלכה בעניין חיון קובעת כי לא ניתן לסווג באופן קטגורי את קופות החולים כרשות, וכי יש לקבוע את סיווג הנכון בהתאם לפעולה הספציפית העומדת לבחינתו של בית המשפט. השופט ע' גרוסקופף עמד על כך, כי ראוי להתחיל את הבחינה ביחס לפרט אליו טוענים העותרים. בהיקש לענייננו, יש להתחיל את הדיון משאלת עמידתה של הבקשה בתנאי פרט 1 בתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות. פרט 1 עניינו ב'עוסק', כך שהשאלה ראשונה אליה נדרשים אנו, היא האם קופות החולים מהוות עוסק או רשות? על-פי ההלכה בעניין חיון, אופן הסיווג של קופת החולים, לצורך בחינת ההתאמה לפרט הנטען בחוק תובענות ייצוגיות - הוא בבחינת אופי הפעולה העומדת לבחינה: בענייננו, עריכת ניסויים קליניים. לפיכך, הבחינה הנדרשת לצורך סיווג המשיבה, על מנת לקבוע האם קיימת סמכות עניינית בהתאם לפרט 1 הנטען בחוק תובענות ייצוגיות, היא בחינה של אופי הפעולה של ניסויים קליניים. וכך גם נעשה על-ידי בית משפט קמא." (פסק דין מיום 21.11.2022).

הזכות להגיש התנגדות להסכם פשרה - האם מוגבלת רק לחבר בקבוצה?

בית המשפט העליון - ע"א 2398/22 רומן שולץ ואח' נ' הוט מובייל בע"מ ואח'

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב (כבוד השופטת א' נחליאלי חיאט) אשר אישר הסכם פשרה, בבקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה נגד חברת הוט מובייל בטענה למשלוח הודעות ספאם ללקוחותיה.

במסגרת פסק-דינו נדרש בית המשפט העליון (כבוד השופטים ע' ברון, ח' כבוב ור' רונן) לעסוק בשאלה מי רשאי להגיש התנגדות להסכם פשרה, ובמסגרת זו קבע את הדברים הבאים, וזאת בהתייחס להוראת סעיף 18 (ד) לחוק תובענות ייצוגיות: "כפי שניתן לראות, הסעיף אינו מגביל את האפשרות להגיש התנגדות רק לאדם הנמנה עם חברי הקבוצה המיוצגת, אלא מאפשר גם למי שפועל "לטובת עניינם של חברי הקבוצה" לעשות כן (יועזר כי האפשרות להגיש התנגדות להסכם פשרה הורחבה במסגרת תיקון מס' 10 לחוק תובענות ייצוגיות משנת 2016; ראו: דברי ההסבר להצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10) (הסדרי פשרה והסתלקות), התשע"ו-2016, עמוד 116). משכך, אף אם כפי שטוענים המבקש והוט, המתנגדים אינם נכללים בקבוצה המיוצגת (ואינני מחווה דעה ביחס לנושא זה לגופו), אין בכך כדי למנוע מהם להגיש התנגדות להסכם הפשרה".

(פסק דין מיום 30.11.2022).

יובהר, כי אין במידע שיימסר על ידי כותב המאמר ו/או מי מטעמו, אשר ניתן כשירות וולונטרי לציבור, כדי לשמש או להיחשב כייעוץ משפטי ו/או המלצה משפטית ו/או חוות דעת משפטית ו/או תחליף לייעוץ משפטי אצל עו"ד בעל מומחיות, ניסיון ו/או ידע בתחום המשפטי הרלוונטי ואין להסתמך על המידע בכל צורה שהיא. יובהר כי כל פעולה שתעשה על פי המידע הנאמר ו/או המוצג הינה על אחריות הקורא בלבד ולא יאה באילו כדי ליצור יחסי עורך דין לקוח בין הקורא ולשכת עורכי הדין ו/או מי מטעמה ו/או כותב המאמר, בין במישרין ובין בעיקיפין ולשכת עורכי הדין ו/או מי מטעמה, אינם אחראים בשום צורה ואופן לתוצאות השימוש במידע המוצג ו/או הנאמר.

בברכת חברים וקריאה פורה,

נשיאות הוועדה:

עו"ד דורון רדעי, יו"ר (משותף)

עו"ד רועי מסורי, יו"ר (משותף)

עו"ד שירי פלד, יו"ר (משותפת)

וחברי הוועדה